

Aftale om kommunernes økonomi for 2027

1. Indledning

Regeringen har med regeringsgrundlaget fremlagt høje ambitioner for, hvordan samfundet og herunder i høj grad den kommunale velfærd skal udvikles over de kommende år.

Kommunerne spiller en central rolle i at omsætte disse ambitioner til konkret velfærd tæt på borgerne – fra de første år i dagtilbud og skole til et værdigt ældreliv. Med økonomiaftalen for 2027 er regeringen og KL enige om de økonomiske rammer for kommunernes økonomi i 2027 og lægger samtidig grunden for et stærkt samarbejde omkring udvikling af den borgernære velfærd i de kommende år.

Udgangspunktet for samarbejdet er en fælles ambition for en styrkelse af den borgernære velfærd, grøn omstilling samt et levende demokrati og en styrket sammenhængskraft på tværs af landet.

Aftalen skal ses i lyset af tidspunktet for regeringens tiltræden og er indgået i en forståelse om, at der er behov for en hurtig afklaring af rammerne for den kommunale budgetlægning for 2027.

Med aftalen sætter parterne fælles retning for at styrke den nære velfærd, så borgerne møder en offentlig sektor, som leverer tryghed, kvalitet og sammenhæng i velfærden. Aftalen dækker også fuldt ud den demografiske udvikling i kommunerne i takt med, at der i de kommende år bliver flere ældre og muliggør, at kommunerne kan foretage nye prioriteringer af velfærden samt udbygge og forbedre de fysiske rammer i bl.a. folkeskoler samt dag-, fritids- og klubtilbud. Samtidig anerkender regeringen, at kommunerne fortsat er udfordret af stigende udgifter på det specialiserede socialområde. Parterne er derfor enige om fortsat at understøtte en bæredygtig udvikling på det specialiserede socialområdet, herunder ved at gøre op med velfærds kriminalitet.

Regeringen og KL er enige om, at forskellene på tværs af landet risikerer at blive for store. Aftalen indeholder derfor en række initiativer, der skal bidrage til at skabe større sammenhængskraft og bedre muligheder i hele Danmark. Det gælder fx en videreførelse af det ekstraordinære finansierings-tilskud på 1,8 mia. kr. i 2027, en forhøjelse af særtilskudspuljen og tiltag, der giver mere stabile rammer for kommunernes ejendomsskatter.

Regeringen og KL løfter med økonomiaftalen for 2027 kommunernes serviceudgifter med 3,3 mia. kr. realt, heraf 0,3 mia. kr. målrettet til en forlængelse af minimumsnormeringer frem til skolestart samt 3,0 mia. kr. til bred prioritering. Aftalen markerer en klar og ambitiøs prioritering af velfærden og giver kommunerne et stærkt økonomisk afsæt for at udvikle og styrke den borgernære service i hele landet.

2. Kommunernes økonomiske rammer for 2027

Det kommunale udgiftsloft er udgangspunktet for den kommunale serviceramme i 2027. Regeringen og KL er enige om at løfte dette udgangspunkt med 3,6 mia. kr. Heraf udgør kvalitetsløftet af ældreplejen 332 mio. kr.

KL tager derudover som en del af aftalen til efterretning, at kommunernes udgifter til administration skal nedbringes med 257 mio. kr. i 2027. Det vil være op til den enkelte kommune at frigøre ressourcerne på baggrund af, hvad der giver mening efter lokale forhold. Regeringen og KL er enige om fortsat at have fokus på ikke at skabe unødige administrative byrder i forbindelse med den generelle opgavevaretagelse samt at fortsætte indsatserne i det flerårige samarbejdsprogram.

Samlet set indebærer aftalen dermed et løft på 3,3 mia. kr. reelt af den kommunale serviceramme i 2027, heraf 0,3 mia. kr. målrettet til en forlængelse af minimumsnormeringer frem til skolestart samt 3,0 mia. kr. til bred prioritering. Dertil kommer et løft på 386 mio. kr. som følge af sundhedsreformen til kommunale sundhedsindsatser, som udmøntes i de nye sundhedsråd.

Den kommunale serviceramme udgør derved samlet set 351,5 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT mv.

Regeringen og KL er enige om, at rammen for kommunernes investeringer i 2027 udgør 22,3 mia. kr. Heraf udgør investeringen i bedre faglokaler som følge af *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram* 924 mio. kr. i 2027. Parterne er enige om, at det aftalte niveau sikrer gode muligheder for at investere i de fysiske rammer for velfærden. KL tilkendegiver således, at aftalen bl.a. giver mulighed for at investere 8 mia. kr. i renovering af folkeskoler samt bedre rammer for dag-, fritids- og klubtilbud. KL vil redegøre herfor i forbindelse med budgetterne for 2027.

Det aftalte anlægsniveau skal desuden ses i sammenhæng med, at der i 2027 udmøntes 402 mio. kr. til investeringer i bedre fysiske rammer for lokale sundhedsindsatser i regioner og kommuner. Udmøntningen er den første fra den prioriterede ramme til formålet på 3,5 mia. kr. 2027-2031 afsat med *Aftale om sundhedsreform 2024*.

De seneste års overskridelser af de aftalte anlægsrammer svækker troværdigheden om aftalesystemet og styringen af den samlede offentlige økonomi. Regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at både den aftalte kommunale service- og anlægsramme i 2027 overholdes i budgetterne og regnskaberne.

Regeringen og KL er enige om, at det aftalte anlægsniveau omfatter et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på 0,5 mia. kr. årligt i perioden 2027-2030 til udvidelse af botilbudskapaciteten på socialområdet målrettet borgere med komplekse behov og det specialiserede børneområde. Parterne er enige om, at det samlede løft af botilbudskapaciteten på 2,0 mia. kr. i perioden 2027 til 2030 kommer i tillæg til den eksisterende anlægsaktivitet på botilbudsområdet.

Regeringen og KL er enige om, at det aftalte anlægsniveau omfatter et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på 50,9 mio. kr. årligt i 2027-2029 til implementering af kommunale it-serviceorganisationer, jf. *kapitel 4*.

Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven er der fastsat et loft over de kommunale investeringer i 2027. Dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte anlægsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for service- og anlægsudgifter. Samtidig er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for serviceudgifterne i 2026.

Regeringen kvitterer for KLs plan for *Kommunernes gæld og muligheder for gældsafvikling* og anerkender, at kommunerne har reduceret deres langfristede gæld i 2025. Parterne er enige om, at kommunerne fortsat skal have fokus på under ét at reducere deres langfristede gæld.

Med økonomiaftalen for 2026 blev det besluttet at foretage en afdækning af kommunernes garantistillelse og hæftelser. Regeringen og KL er enige om at følge og løbende drøfte udviklingen og herunder en opfølgning i økonomiaftalen for 2028.

Regeringen og KL er enige om, at særtilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner forhøjes, så den samlet udgør 1.000 mio. kr. i 2027. Puljen udmøntes med henblik på at imødegå udfordringer i de mest vanskeligt stillede kommuner. Fordelingen af særtilskuddet sker på baggrund af en samlet vurdering af kommunens økonomiske situation og under hensyntagen til kommuners tilskyndelse til at fremme udviklingen. Fordelingen sker efter samme overordnede proces som for 2026.

Der afsættes desuden en lånepulje på i alt 200 mio. kr. målrettet særligt vanskeligt stillede kommuners anlægsinvesteringer på bl.a. det borgernære og grønne område.

Regeringen og KL er enige om at afsætte 1,8 mia. kr. i 2027 og 1,0 mia. kr. i 2028 til et midlertidigt ekstra finansieringstilskud til kommunerne. Tilskuddet udfases i 2029. Det midlertidige ekstra finansieringstilskud blev aftalt i lyset af, at kommunerne skulle implementere flere reformer og med henblik på at imødegå større bevægelser i kommunernes indtægter. Den aftalte statsgaranti for grundskylden og ændringer af selvbudgetteringsordningen bidrager nu til en større budgetsikkerhed for kommunerne. Udfasningen skal bidrage til en mere bæredygtig udvikling i kommunernes samlede likviditet og samtidig understøtte stabilitet for de enkelte kommuner i de kommende år.

Det ekstra finansieringstilskud vil blive fordelt efter samme principper som det eksisterende finansieringstilskud på årligt 3,5 mia. kr., dog med mindre vægt på indbyggertal (25 pct.) og mere vægt på kommuner med et højt strukturelt underskud (37,5 pct.) eller lavt beskatningsgrundlag (37,5 pct.).

Det er afgørende for tilliden i aftalesystemet, at kommunerne overholder rammerne for kommunernes skattefastsættelse. Regeringen og KL er enige om en samlet uændret kommunal skat for 2027, hvilket regeringen lægger til grund for den finanspolitiske planlægning for finansåret 2027 og frem. Det er centralt, at kommunerne overholder målet om en samlet uændret kommunal skat, da afvigelser fra det aftalte skatteniveau har betydning for den samlede udgifts- og finanspolitik.

Regeringen og KL er enige om, at hensigten med fastsættelsen af bloktilskuddet er, at kommunerne under ét er sikret fuld finansiering til at afholde udgifterne til service, anlæg og overførsler. Regeringen og KL er herunder enige om de tekniske forudsætninger, der ligger til grund for fastsættelsen af det statslige bloktilskud til kommunerne i 2027. De tekniske forudsætninger baserer sig blandt andet

på realiserede indtægts- og udgiftsniveauer, budgetterede indtægts- og udgiftsniveauer samt prognoser mv. Regeringen noterer sig desuden, at KL i forlængelse af økonomiaftalen vil være i dialog med kommunerne om reformer, reguleringer og andre forhold, der påvirker kommunernes økonomi.

Den enkelte kommunes indtægter afhænger endvidere bl.a. af skattegrundlag og beløbene i tilskuds- og udligningssystemet.

Tabel 1
Balance for kommunerne i 2027

Mia. kr., 2027-pl	Aftale
Serviceudgifter, netto	351,5
Overførsler	119,0
Bruttoanlæg (ekskl. ældreboliger)	22,3
Øvrige udgifter	1,1
Udgifter i alt	493,9
Skatteindtægter	-418,4
Bloktilskud mv.	-74,5
<i>Heraf betinget bloktilskud</i>	<i>-4,0</i>
Øvrige indtægter	-7,5
Indtægter i alt	-500,4

Der er enighed mellem parterne om, at der afsættes en samlet ramme på 1.000 mio. kr. for 2026 til modtagelsen af fordrevne fra Ukraine. Midlerne udmøntes over bloktilskuddet.

Parterne konstaterer, at det store antal fordrevne fra Ukraine giver anledning til udfordringer i en række kommuner. Parterne er enige om at gå i dialog om spørgsmål relateret til modtagelsen af fordrevne fra Ukraine, herunder med inddragelse af forslag fra KL vedr. indkvartering og fordeling mv.

Med økonomiaftalen for 2026 blev det besluttet at igangsætte et fælles arbejde, som skulle håndtere, at kommunernes indtægter fra selskabsskatten forventedes at stige frem mod 2027, og at merindtægterne forventeligt ville være skævt fordelte mellem kommunerne. Arbejdet er som følge af folketingsvalget ikke færdiggjort.

Regeringen og KL er enige om at fortsætte arbejdet med at se på mulige løsningsmodeller som aftalt i økonomiaftalen for 2026. Parterne noterer sig en begrænset stigning i kommunernes selskabsskatteindtægter for 2027.

Boks 1**Øvrige økonomiske forudsætninger****Overførselsudgifter**

Det er forudsat i aftalen, at kommunernes overførselsudgifter, herunder udgifter til forsørgelse og aktivering af forsikrede ledige mv., vil udgøre 119,0 mia. kr. i 2027.

Pris- og lønudvikling

Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen (PL) for kommunerne fra 2026-2027 for de samlede udgifter inkl. overførsler på 2,6 pct. PL-skønnet for serviceudgifter (ekskl. overførsler) er 2,7 pct. fra 2026-2027, og PL-skønnet for anlægsudgifter er 1,8 pct. fra 2026-2027.

Midtvejsregulering

Regeringen og KL er endvidere enige om, at der foretages en midtvejsregulering vedrørende 2026 på 1,3 mia. kr. som følge af ændrede skøn for overførsler samt pris- og lønudvikling.

Bidrag til regionerne

Udgangspunktet for kommunernes grundbidrag på udviklingsområdet for 2026 var 129 kr. pr. indbygger. For 2027 vil pris- og lønreguleringen indebære, at udgangspunktet for bidragsfastsættelsen vil være et grundbidrag på 131 kr. pr. indbygger på udviklingsområdet. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2026-2027 på 1,8 pct. inkl. medicin.

Kommunal medfinansiering (KMF)

Den kommunale medfinansieringsordning nedlægges fra og med 2027. Den almindelige efterregulering af ordningen vedr. 2026 foretages i 2027. I 2026 foretages efter sædvanlig praksis kompensation af kommuner, som har tabt uforholdsmæssigt på ordningen i 2026.

I forbindelse med nedlæggelsen af den kommunale medfinansiering pr. 1. januar 2027 udestår et statsligt nettotilgodehavende fra kommunerne på ca. 2,1 mia. kr. Restbetalingen følger af manglende parallelitet mellem året, hvor den regionale aktivitet afholdes og perioden, hvor kommunernes betalinger vedr. KMF afregnes. Staten har i den forbindelse mellemfinansieret betalingerne mellem kommuner og regioner. Kommunernes likviditetsoverførsel som led i KMF, herunder restbetalingen i 2027, er allerede fuldt finansieret for kommunerne under ét ifm. fastsættelsen af det kommunale bloktilskud. Regeringen og KL er enige om helt at eftergive den samlede kommunale betaling til staten.

Selvbudgetteringsordningen

Den daværende SVM-regering og KL indgik i starten af 2025 en aftale om ændringer af selvbudgetteringsordningen, som indebærer, at kommunerne fortsat har mulighed for at budgettere med egne skøn samtidig med, at der understøttes bedre budgetsikkerhed for kommunerne, herunder de kommuner der vælger ordningen med statsgaranti. Ændringerne fik virkning fra og med budgetlægningen for 2026. De kommuner, der i 2024 og 2025 valgte statsgaranti, skal samtidig ikke stilles værre, end hvis de havde valgt selvbudgettering efter den tidligere ordning. De kommuner, der i 2024 og 2025 valgte statsgaranti, modtager derfor et tilskud svarende til den efterregulering, som de ville have modtaget, hvis de havde valgt selvbudgettering, dog kun såfremt efterreguleringen er positiv. De øgede indtægter for kommunerne under ét håndteres på samme måde som kommunernes øvrige skatteindtægter.

Skattefastsættelse

Regeringen og KL er enige om at understøtte skattefleksibilitet i kommunerne inden for en samlet uændret kommunal skat. På den baggrund etableres en ramme til nedsættelser af indkomstkatten med tilskud i 2027 på op til 200 mio. kr. samt en tilsvarende ramme til forhøjelser af indkomstkatten i 2027. Tilskudsprocenten kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2027, 50 pct. i 2028 og 2029 og 25 pct. i 2030.

Med henblik på at understøtte en samlet uændret skat skal kommunerne inden budgetlægningen ansøge Økonomi- og Indenrigsministeriet om adgang til at få andel i tilskuddet til skattenedsættelse samt rammen til skatteforhøjelse. På den baggrund fastsættes rammen til nedsættelser med henblik på at understøtte en samlet uændret skat. Skatterammerne for 2027 fordeles en gang for alle af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Ø-tilskud

Regeringen og KL er enige om, at små ø-kommuner tildeles et forhøjet ø-tilskud på baggrund af afledte konsekvenser af nyt momsstyresignal. Beløbet på samlet 10 mio. kr. er lige fordelt på kommunerne og udbetales fra og med 2026.

Finansieringsudvalget blev i juni 2025 anmodet om at gennemføre en bred og grundig analyse, som skal forberede ændringer af det kommunale tilskuds- og udligningssystem. Regeringen har tilkendegivet, at den vil videreføre og udvide dette arbejde, som KL er en aktiv del af. Parterne er enige om fortsat at arbejde tæt sammen herom.

Med sundhedsreformen flytter visse sundhedsopgaver fra kommuner til regioner, og den kommunale medfinansieringsordning bortfalder. Der er lovgivet om en midlertidig likviditetsneutral overgangsordning med henblik på at neutralisere de byrdefordelingsmæssige konsekvenser af disse ændringer for kommunerne samlet set, men der udestår den sidste lovgivning, der implementerer konsekvenserne af opgaveflyttet i ordningen. Der er enighed om at fortsætte det fælles arbejde med at etablere et datagrundlag til brug for et lovforslag, mhp. at der i efteråret inden kommunernes budgetfrist for 2027 kan ske en udmelding af tilskud og bidrag i ordningen betinget af lovforslagets vedtagelse i Folketinget.

Mere stabile rammer for ejendomsskatter

Som led i *Aftale om kommunernes økonomi 2026* blev aftalt en række tiltag med henblik på mere stabile rammer for kommunernes ejendomsskatter. Det betyder, at grundlaget for grundskyld for 2026-2028 statsgaranteres, og der garanteres et minimum ved efterreguleringerne for 2024 og 2025.

Regeringen og KL er enige om, at regeringen vil søge Folketingets tilslutning til et tilsvarende tiltag for erhvervsdækningsafgiften med et statsgaranteret grundlag frem til og med 2028 samt et garanteret minimum ved efterreguleringerne, som indgår ved fastsættelsen af bloktilskuddet. Desuden vil parterne frem mod økonomiaftalen for 2028 se på mulighederne for at øge stabiliteten vedrørende kommunernes grundskyldsprovenu fra erhvervsejendomme.

Indfasningen af de nye ejendomsvurderinger indebærer, at skøn for kommunernes provenu fra grundskyld i vidt omfang er baseret på prognoser. Det har givet anledning til usikkerhed om kommunernes grundskyldsprovenu.

For 2021-2023 gælder der en neutraliseringsordning, der indebærer fuld neutralisering af tab og gevinster for kommunerne ved indførelse af et nyt ejendomsvurderingssystem. Denne ordning skal ifølge lovgivningen opgøres endeligt, når de endelige vurderinger bag grundskylden for disse år under det nye ejendomsvurderingssystem er udsendt. Parterne vil frem mod økonomiaftalen for 2028 gå i dialog om at udarbejde skøn for neutraliseringsordningen.

Med ejendomsskatteoven er der fastsat lofter over grundskyldspromillerne. Lofterne er fastsat på baggrund af en prognose for de nye ejendomsvurderinger. Opdaterede prognoser har vist, at lofterne

indebærer, at grundskyldsprovenuet utilsigtet reduceres i en række kommuner. Regeringen har derfor udmøntet et tilskud på 0,7 mia. kr. i 2025 og 0,8 mia. kr. i 2026, der kompenserer for en del af mindreprovenuet i disse kommuner.

Regeringen og KL er enige om, at ordningen fortsat gælder i perioden 2027-2028. Tilskuddet udgør 1,0 mia. kr. i 2027. Ordningen for 2028 vil blive opdateret med seneste grundlag, som er kendt ved økonomiforhandlingerne forud for budgetåret. Ordningen indebærer ekstraordinært ekstra statslig finansiering frem til og med 2028.

3. Samarbejde om udviklingen af den kommunale velfærd

Regeringen er tiltrådt med mange ambitioner for Danmark, som er afspejlet i regeringsgrundlaget. Regeringen og KL har en fælles ambition om en fortsat udvikling af den borgernære velfærd. Parterne er enige om, at udviklingen af den kommunale velfærd skal ske i et bredt samarbejde for at skabe de bedste løsninger. Regeringen og KL vil således søge at finde fælles løsninger og etablere et stærkt samarbejde i de kommende år om den borgernære velfærd i kommunerne.

Børn, unge og ældre

Regeringen og KL er enige om, at det har en særlig prioritet at styrke indsatsen omkring vores børn og unge. Regeringen vil med "Børnenes Danmark" gennemføre en række initiativer, der gavner mulighederne, læringen og trivslen for alle børn og unge, og som målrettet hjælper de børn, der har mest brug for det. Vores børn fortjener de bedste muligheder for at udfolde sig selv og deres evner, og her spiller de samfunds bærende institutioner omkring børn og unge en stor rolle.

Regeringen og KL er enige om, at løftet af servicerammen giver muligheder for, at minimumsnormeringer forlænges frem til skolestart, hvis børnene starter tidligere i SFO. Regeringen vil søge folkeskoleforligskredsens opbakning til forslaget. På den baggrund er det regeringens intention at fremsætte lovforslag med henblik på, at lovkrav kan træde i kraft snarest muligt i 2027. Parterne vil være i dialog inden lovforslaget fremsættes, herunder vedr. økonomien i initiativet.

Regeringen vil hertil fremsætte lovforslag om ændring af dagtilbudsloven og foretage ændringer i bekendtgørelser med henblik på, at ledere skal udgå af normeringerne, nedsættelse af forældrebetaling til 21,3 pct. samt en række initiativer vedr. privatinstitutioner og private pasningsordninger, der som følge af valgudskrivelsen ikke blev fremsat. Lovforslaget fremsættes med henblik på ikrafttrædelse 1. januar 2027. KL tager som en del af aftalen til efterretning, at der afsættes 1.898,4 mio. kr. (26-pl) årligt i 2027 og frem til efterlevelse heraf.

Regeringen og KL deler en ambition om, at flere børn skal have mulighed for at udvikle sig fagligt og socialt i folkeskolen. Regeringen og KL er enige om, at det er centralt med et vedvarende fokus på et stærkt almenområde, hvor der er trygge og klare rammer for læring og udvikling. Regeringen og KL er desuden enige om, at de nye regler for fravær og specialundervisning, som forventes at træde i kraft skoleåret 2027/2028, skal understøtte et stærkere almenområde og bidrage til tidlige og forebyggende indsatser for de elever, som viser tegn på faglige og/eller sociale udfordringer. Dertil ønsker regeringen og KL, at der arbejdes mere systematisk med data på folkeskoleområdet, herunder registrering af relevante udgifter i kommunernes kontoplan.

Regeringen og KL er desuden enige om, at der, som nævnt i regeringsgrundlaget, i 2027 redegøres for udviklingen i minimumsnormeringerne. På baggrund heraf vil regeringen redegøre for personale-sammensætningen i daginstitutioner og for, hvorvidt lovgivningen har medført, at normeringerne reelt er løftet på alle daginstitutioner. KL er indforstået med, at det betyder, at der i 2026 vi blive foretaget en opgørelse af normeringerne i daginstitutioner under den kommunale forsyning på institutionsniveau, og at denne opgørelse forudsætter kommunal validering af personaledata på institutionsniveau.

Et centralt element i indsatsen for børn og unge er, at der sættes ind på det rette tidspunkt. De fleste børn og unge trives og har det godt, men for mange får det så svært, at de får behov for udredning og behandling i psykiatrien. Regeringen vil derfor gennemføre en akutplan, som skal sikre tidligere hjælp til flere børn og unge, så færre får behov for psykiatrisk behandling, og at ventetiderne i psykiatrien nedbringes. Den konkrete udmøntning og tilhørende indsatser aftales med parterne hurtigst muligt i 2026.

På ældreområdet er parterne enige om vigtigheden af at fremme kvaliteten og trygheden. Regeringen vil inden for rammerne af den nye ældrelov tage initiativ til en række tiltag. Regeringen og KL er enige om, at kvalitetsløftet, der blev givet med ældrereformen, fortsat målrettes ældreområdet.

Rekruttering af velfærdsmedarbejdere

Parterne er enige om, at rekruttering og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft er en grundlæggende forudsætning for at sikre den kommunale kernevelværd i de kommende år. Regeringen vil i samarbejde med de faglige organisationer og kommunerne fremlægge en langsigtet rekrutteringsplan på ældreområdet med det mål at styrke fastholdelsen, forbedre rekrutteringen og øge kompetenceniveauet via uddannelse og opkvalificering. Regeringen vil desuden tage initiativ til, at der i dagtilbudene oprettes flere uddannelsesstillinger, og at mulighederne for at opkvalificere personale forberedes gennem en uddannelses- og rekrutteringsstrategi. Regeringen ønsker desuden, at der gennemføres en målrettet indsats for at fastholde og rekruttere flere lærere til folkeskolen. KL bakker op om regeringens ambitioner om styrke rekruttering og fastholdelse i den kommunale velfærd.

Det specialiserede socialområde

Det specialiserede socialområde er et centralt velfærdsområde i kommunerne, som sikrer hjælp og støtte til de mest udsatte borgere i vores samfund. Regeringen og KL er enige om, at børn, unge og voksne med funktionsnedsættelser eller i udsatte positioner skal have den hjælp, de har behov for. Regeringen og KL vil have et vedvarende fokus på samfundets mest udsatte.

De seneste år er udgifterne til området steget væsentligt, ligesom der ses flere eksempler på kriminelle, som bevidst udnytter området til ulovlig berigelse og økonomisk hvidvask. Det fjerner ressourcer, som er tiltænkt samfundets svageste grupper. Parterne er derfor enige om, at det er afgørende, at ressourcerne på området anvendes der, hvor de giver den største værdi for borgerne, og at der også påhviler kommunerne en vigtig opgave med at sikre dette. Regeringen har tilkendegivet, at regeringen vil følge op på initiativer, der følger af ekspertudvalget på socialområdet og økonomiaftalerne med kommunerne. Regeringen vil herunder gennemføre takstreformen på botilbudsområdet og fremsætte lovforslaget i 2026.

Regeringen ønsker at gennemføre specialeplaner på den komplekse del af det højt specialiserede socialområde. Som en del af arbejdet med specialeplanlægningen flyttes ansvaret for de pågældende målgrupper fra kommunerne til regionerne. Regeringen og KL er enige om løbende at drøfte arbejdet.

Regeringen og KL er enige om, at det aftalte anlægsniveau omfatter et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på i alt 2 mia. kr. i perioden 2027-2030, fordelt med 0,5 mia. kr. i 2027, 0,5 mia. kr. i 2028, 0,5 mia. kr. i 2029 og 0,5 mia. kr. i 2030. I tilknytning til det ekstraordinære løft etableres der en lånepulje på 0,5 mia. kr. årligt i perioden 2027-2030 til udvidelse af botilbudskapaciteten. Det giver samlet set kommunerne mulighed for at anvende 2 mia. kr. på at udbygge og forbedre de fysiske rammer på botilbudsområdet frem mod 2030. Midlerne skal understøtte en bedre koordinering og kapacitetsstyring på området.

Regeringen og KL er enige om, at den samlede investering i kommunal botilbudskapacitet skal udgøre minimum 0,8 mia. kr. årligt i 2027-2030. Regeringen og KL vil løbende følge op på anlægsaktiviteten på området. Kommunerne skal i forlængelse af de aftalte initiativer i økonomiaftalen for 2026 koordinere kapacitetsudviklingen i regi af KKR, og udgangspunktet vil således være, at ansøgningerne til puljen skal koordineres på tværs af kommuner, så de nye pladser kan komme flest mulige kommuner til gavn. Regeringen og KL vil drøfte den konkrete model for kommunernes koordination af rammeløftet og kriterierne for udmøntningen af lånepuljen forud for kommunernes endelige budgetlægning for 2027, så rammeløftet understøtter de kommuner, som ønsker at investere i udbygningen af botilbudskapaciteten.

Den daværende SVM-regering, Konservativt Folkeparti og SF indgik i januar 2026 *Aftale om værdighedsreform*. Regeringen og KL vil videreføre arbejdet med værdighedsreformen og er enige om, at det er vigtigt, at initiativerne kommer ud at leve. Parterne vil drøfte det videre arbejde.

Regeringen har i regeringsgrundlaget bl.a. tilkendegivet, at den vil gennemføre initiativerne fra aftalen om en styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud. KL bakker op om regeringens ambitioner. Regeringen og KL er desuden enige om at se på mulighederne for at øge synligheden om sociale tilbud omfattet af skærpet tilsyn på Tilbudsportalen fx som følge af velfærds kriminalitet mv. med henblik på at understøtte, at kommunerne kan have særlig opmærksomhed herpå ved visitation af borgerne. Regeringen og KL vil drøfte evt. yderligere tiltag.

Sundhed

Aftale om sundhedsreform 2024 lagde de overordnede rammer for en gennemgribende omstilling af sundhedsområdet. De centrale strukturelle elementer i reformen træder i kraft ved årsskiftet. Sundhedsrådene danner rammen om et tæt og forpligtende politisk samarbejde mellem kommuner og regioner. Sundhedsrådene vil i efteråret indlede de forberedende strategiske drøftelser om omstillingen og udbygningen af de nære sundhedsopgaver. Sundhedsrådene skal i løbet af 2026 udmønte 597 mio. kr. til nære kommunale sundhedsindsatser i 2027.

Regeringen, Danske Regioner og KL vil søge at indgå en sommeraftale i slutningen af juni om bl.a. udvidelse af 96 timers behandlingsansvar og en ny national sundhedsplan. Parterne er enige om, at der er behov for at aftale udmøntning af yderligere initiativer i senere aftaler, herunder at drøfte og aftale forpligtelser i folkesundhedsloven.

Regeringen og KL er enige om, at der er brug for et tværgående forebyggelsesfokus med henblik på at styrke danskernes sundhed og mindske uligheden i sundhed, så flere kan leve et sundt og langt liv.

Flerårige økonomiaftaler

Regeringen og KL ønsker at give kommuner og regioner større økonomisk frihed og understøtte muligheden for en mere langsigtet økonomisk planlægning ved at overgå til flerårige økonomiaftaler og derved flerårige budgetter. Parterne vil på den baggrund drøfte konkrete modeller for flerårige økonomiaftaler frem mod økonomiforhandlingerne for 2028.

Udbredelse af kunstig intelligens

Regeringen og KL er enige om at fortsætte arbejdet i Den Digitale Taskforce for Kunstig Intelligens, der skal understøtte udbredelsen og anvendelsen af kunstig intelligens mv. i den offentlige sektor.

Det forudsætter blandt andet, at der skabes de rette forudsætninger for at anvende kunstig intelligens med klare juridiske rammer og tidssvarende lovgivning. Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at der skal etableres én generel hjemmel, som kan udgøre det databeskyttelsesretlige grundlag for offentlige myndigheders anvendelse af AI-løsninger til blandt andet beslutningsstøtte og evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger. Parterne er enige om at følge op på potentialerne forbundet hermed.

Regeringen og KL er desuden enige om at følge op på de igangsatte storskalaprojekter med kunstig intelligens. Parterne er enige om, at projekterne skal udbredes yderligere, så løsningernes fulde potentialer kan udnyttes, og at projekterne er forbundet med væsentlige potentialer. Regeringen og KL er i den forbindelse enige om at drøfte håndtering af gevinsterne fra arbejdet i løbet af efteråret 2026. Regeringen og KL vil desuden igangsætte et ambitiøst arbejde, der skal fremme nye projekter med kunstig intelligens i kommuner og regioner med klare potentialer for innovation og skalering.

4. Øvrige

Cybersikkerhed og it-serviceorganisationer

Regeringen og KL aftalte med økonomiaftalen for 2026, at kommunerne senest d. 1. januar 2027 vil etablere sig i nye tværkommunale samarbejder i form af en række nye it-serviceorganisationer, og at enhederne inden udgangen af 2027 vil overtage kommunernes drift af server- og netværksinfrastruktur.

Kommunerne har siden økonomiaftalen for 2026 løftet et stort arbejde med at forberede etableringen af de fælleskommunale it-serviceorganisationer. KL har tilkendegivet, at der pr. 1. januar 2027 vil være etableret 5 fælleskommunale it-serviceorganisationer samt Københavns Kommunes IT. Regeringen og KL er enige om, at dette udgør det maksimale antal enheder, og at enhederne inden udgangen af 2027 vil overtage kommunernes drift af server- og netværksinfrastruktur.

Parterne var med økonomiaftalen for 2026 enige om en fælles ambition om, at it-serviceorganisationerne gradvist vil overtage driften af brugerstyring og monitorering, pc'er og øvrigt slutbrugerudstyr samt servicedesk og support frem mod 2030 mhp. at styrke cybersikkerheden. Regeringen og KL genbekræfter ambitionen og vil gå i videre dialog om den konkrete indfrielse heraf frem mod ØA28.

Totalberedskab

Regeringen ønsker, at Danmark får et totalberedskab, herunder en styrket indsats mod cyberangreb og sabotage og bedre beskyttelse og overvågning af kritisk infrastruktur og el- og vandforsyning. Ar-

bejdet med totalberedskabet skal ske i tæt samarbejde på tværs af myndigheder, kommuner, borgere, virksomheder og civilsamfundsorganisationer. Regeringen og KL er enige om at drøfte udfoldelsen af et totalberedskab.

Ø-færger

Regeringen vil iværksætte en helhedsplan mellem staten og landkommuner, der fx kan indeholde en udbygning og forbedring af infrastruktur og kollektiv offentlig transport, herunder en grøn omstilling af ø-færger. Parterne er enige om at drøfte omstillingen af ø-færger.

Grøn trepart

Som følge af den grønne trepart skal der omlægges 390.000 hektar af Danmarks areal til bl.a. natur, vådområder og meget mere skov. Samtidig styrkes indsatsen for vandmiljøet, så iltsvind i danske fjorde og kystområder reduceres, og der indføres en CO2e-afgift på husdyrproduktion.

Regeringen vil sikre implementeringen af den grønne trepartsaftale samt målopfyldelsen af arealomlægning, skovrejsning, naturnationalparker, klimaeffekt, signaturprojekter og reduktion af kvælstofudledninger. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne spiller en central rolle i implementeringen af den grønne trepartsaftale og vil fortsætte drøftelserne herom.

Den Sociale Investeringsfond

Regeringen og KL er enige om at forlænge finansieringen af Den Sociale Investeringsfonds sekretariat til og med 2029.

Brugertilfredshedsundersøgelser

Regeringen og KL er enige om at inddrage borgernes oplevelser i kvalitetsudviklingen af offentlige velfærdstilbud. Derfor forlænges de nationale brugertilfredshedsundersøgelser. Der afsættes 7,5 mio. kr. til at gennemføre en brugertilfredshedsundersøgelse på folkeskole- og SFO-området i 2027.

Opfølgning på voldgiftssager om deltidsansattes ret til overtidsbetaling

Der blev i februar 2026 afsagt afgørelser i to faglige voldgiftssager om deltidsansattes ret til overtidsbetaling. De nye afgørelser slår fast, at deltidsansatte skal honoreres med overtidsbetaling for alle timer ud over deres aftalte arbejdstid. Hidtil er deltidsansatte efter gældende overenskomster blevet honoreret med sædvanlig løn for timer over deres aftalte arbejdstid op til fuldtidsnormen. Implementering af afgørelserne håndteres mellem arbejdsmarkedets parter. Parterne er enige om, at man vil gøre status for de kommunale udgifter og drøfte status i 2027.

Bedre kommunalt indkøb

Kommunerne køber hvert år varer og tjenesteydelser for ca. 115 mia. kr., og der er fortsat et stort potentiale for at udvikle indkøbsområdet og frigøre ressourcer. Parterne er derfor enige om at videreføre arbejdet med at styrke datagrundlaget på indkøbsområdet i kommunerne, som blev igangsat med økonomiaftalen for 2026. Parterne er desuden enige om løbende at drøfte og iværksætte nye initiativer og analyser, der kan understøtte et mere professionelt og effektivt kommunalt indkøb.

Fællesoffentlig digitalisering

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at afsætte 136,4 mio. kr. i 2027 til fortsat at sikre et højt sikkerhedsniveau og en stabil drift, vedligeholdelse og videreudvikling af den fællesoffentlige digitale infrastruktur, heraf 54,6 mio. kr. (26-pl) fra kommunerne.

Regeringen, KL og Danske Regioner er desuden enige om at videreføre finansieringsniveauet til den fælles digitale infrastruktur på sundhedsområdet fra 2026 til 2027 på 155,3 mio. kr., heraf 51,0 mio. kr. (26-pl) fra kommunerne.